

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

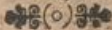
VI. Qui perspexerit in legem perfectam libertatis, & permanserit in eo, non auditor obliviosum sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Jac. 1. v. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

quò demum adducere te possit infelix
amoris appetendi, qualis non es, prefer-
tum in genere probitatis, si meritorum
es inops, nunquam velis videri dives,
& si agnoscis te plenum defectibus, no-
li excusare sed emendare. *Vir impius
proaciter obfirmat vultum suum, ut*

Judas fecit, qui osculo tegere voluit
perfidiam suam, qui autem relictus est,
cervigie viam suam, uti fecit Petrus, qui
amarissimis lacrymatis eam detestari nò
desiit, dum vixit. *Prov. 21.*

v. 29.

VI.

*Qui perspexerit in legem perfectam libertatis, & permanserit in ea,
non auditor obliviosus sed factor operis, hic beatus in facto suo
erit. Jac. I. v. 26.*

1. Considera ultimum finem, quem
spectabant tot humani Legisla-
tores legibus suis, fuisse, ut beatas red-
derent civitates, domos, & personas,
quæ illas servarent. sed nemo illorum
potuit obtinere propositum. Erunt,
qui beatificant seductos, & qui beatifi-
cantur precipitati. *Isa. 9. v. 16.* Ratio
est, quia, cum leges illæ non suffice-
rent ad dandam ulli vitam æternam,
nec beare potuerunt quenquam, sed
damnare duntaxat. Beatitudo solum
obtinetur observando Legem Christi.
unde vides, cum is monte conscenso
cum suis Discipulis primò aperuit os
suum sanctissimum ad eam promul-
gandam, ab annuntianda tali beatitu-
dine exordium fecisse: *Beati paupe-
ri, beati mites &c.* Erat hoc idioma ad-
miratione plenissimum, quia contrari-
um opinioni totius generis humani,
quod in illud usque tempus beatitudi-
nem collocavi in rebus prorsus oppo-
sitis, in divitiis, in gloria, magnitudine,

prosperitate. *Beatum dixerunt popu-
lum, cui hæc sunt. Pl. 143. v. 15.* Unde
non sine causâ hic S. Jacobus dicit: *Qui
perspexerit in legem perfectam libertatis
&c. hic beatus in facto suo erit.* nequis
putet, unquam se posse beatitudinem
consequi, aliter se legi conformando
nisi JESU Christi. Cura, ut bene per-
spicias veritatem tanti momenti, nam
in ea fundatur fabrica tam excelsa,
qualis est illa vitæ nostræ Christianæ.

2. Considera Legem illam Christi
vocari legem perfectam libertatis. *Qui
perspexerit in legem perfectam liberta-
tis, lex libertatis vocatur, ut no-retur
discrimen à lege Judaica, quæ fuit ser-
vilitatis, in servitutem generans. Gal. 4.
v. 24.* præterea perfecta vocatur, quia
Judaica non potuit perficere quem-
quam: *Nihil ad perfectum adduxit lex.*
Heb. 7. v. 19. & hoc quidem ex duplici
capite, primò quia illi deerat perfectio
finis, qui erat vita æterna, ad quam lex
ipsa per se neminem conducere potuit,
sed

sed preparare tantum. deinde quia deerat ipsi perfectio mediorum, quae fuerunt tria consilia Evangelica prorsus nova, quibus quisque tam promptè perfectionem consequitur in praesentiarum, ut ad caeteram de plebe qui libet aspirare possit. *Et ipse praecedet ante illum parare Domino plebem perfectam.* Luc. 1. v. 17. Nihilominus si lex Christi perfectior dici possit in una parte sua, quam altera, talis certe est in illis octo sententiis adeò stupendis, quas beatitudines vocat, quae reverà aliud non sunt, quam totidem dictamina virtutum, sed virtutum, quae exercentur in gradu quodam heroico, hoc est, Divino potius quam humano: unde etiam sola possunt beare hominem. Atque hoc est, si bene notes, quod S. Jacobus spectat, cum dicit: *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis Ec. hic beatus in facto suo erit.* Certè dici potest speciali quodam modo alludere ad executionem illorum dictaminum tam sublimium, nam haec quoque sunt, quae speciali modo te reddunt beatum. Quid agis ergo, quod fortè in huic usque diem ea probè intelligere non admodum curaveris?

3. Considera hominem duobus modis dici posse beatum. Beatum *in re*, & beatum *in spe*. Beatus *in re* est, quando consequitur gloriam Paradisi. *Beati, qui habitant in domo tua Domine.* Pl. 83. v. 5. & tunc est perfectè beatus. Beatus *in spe* est, quando spem habet probè fundatam, firmatamque consequendi hanc gloriam. *Beatus, quem elegisti, & assumpsisti, inhabitabit in atriis*

ris. Pl. 64. v. 5. & tunc quoque beatus est, sed imperfectè tantum. Jam vero indubitatum est, quod octo beatitudines Evangelicae conferre in praesentiarum non possint beatitudinem perficere, quia facere non possunt beatum, ut conferunt autem saltem imperfectam, quia te faciunt speciali prorsus modo beatum *in spe*. sunt illa signa perfectionis, quae quidem inveniri non possunt, certissima, & ideo faciunt, ut mirare liceat gloriam Paradisi, cuius damento, & firmitate maxime, quae beatus, sistendo intra limites, quos *salvi facti sumus.* Rom. 8. v. 24. & tunc amore non inardescis?

4. Considera inter duas beatitudines, quas diximus, unam, quae in *in spe* inveniri quasi medium, & hanc esse, quae non solum te reddit idoneum ad obtinendam gloriam Paradisi per merita, sed quae illam etiam obtinendam per aliquem praeregatum, quae haec est propria horum dictaminum, nam si illa exercentur, eo modo, quo convenit, nempe heroico, facere te incipias gustare in terra illam dulcedinem spiritus ineffabilem, quae est propria beatorum in caelo, arguitur hinc dicit S. Jacobus: *Qui perspexerit in legem perfectam libertatis Ec. hic beatus in facto suo erit.* Non dicitur *beatus in facto*, quia quivis iustus erit beatus, ob quodcumque opus alicuius boni, modo perseveret. sed dicitur *beatus in facto*, quod solum sanctis convenit, quia cum isti modo operentur bonum, contingit eos non solum esse beatos *in facto*, hoc est, propter opera sua, sed

etiam *beatus in facto*, hoc est, in operibus. tanta est voluptas, quam sentiunt in operatione adeo Divina. & sic quodammodo dici potest Justos istos magis eximios etiam esse super terram *beatos in re*, quia si nondum sunt immeriti delicias Paradisi, saltem rivulos degustare incipiunt. certe sunt plus quam *beati in spe*, quia spem habent multo majorem se aliquando illis immergendos delicias, quam habeant ceteri Justii, sicut spem habet multo majorem operati fructus, qui jam vident in arbore erumpentes flores, quam qui solas aspiciunt frondes. quare igitur tu solis frondibus acquiescis, dum consequi flores potes, qui sunt artha adeo certa futuri fructus?

r. Considera, si frui velis tanto bono, quod partunt memorata beatitudines, duas esse implendas condiciones hic à S. Jacobo præmissas. Primâ est, ut intimè cognoscas, quæ sint istæ virtutes constituentes legem adeo perfectam, atque hoc est *perspicere in legem perfectam*, non est legem tam pulchram tantum obiter lustrare, uti fit, cum leguntur programmata ad angulos civitatis affixa. hoc enim esset *perspicere legem*, non *perspicere in legem*. Est cernere ad fundum usque, examinare, discutere, & attentè contemplari. In hunc finem prædictas beatitudines hic reperies distinctis meditationibus dierum sequentium digestas, ut modum advertas scrutandi genium illorum sensum, sed non ultra quam quatenus aliquid ad tuum conferunt profectum. Scilicet discrimen, quod Navarchum

R. P. Pauli Segneri *Mamma Anima.*

inter & Astronomum intercedit? ambo noctu sidera in cælo spectant. quid porro? Astronomus ea spectat, curiositate sciendi, quantum potest, illorum altitudinem, apparentiam, aspectus, motus. Navarchus solum illa spectat ad navigii sui cursum bene gubernandum. Hanc secundam regulam tu quoque in meditando sequi debes. Altera conditio est, ut, probè intellectâ veritate, quam Christus docuit, deinde magno animo te accingas ad opus, certoque tibi persuadeas nihil tibi profuturum, toto die profiteri amorem sanctitatis, si illam nunquam tibi despondeas. atque hoc vult inferre S. Jacobus, cum dicit: *Qui perspexerit in legem perfectam libertatis, & permanerit in ea, non Auditor obliviosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Permanere in lege*, est loquendi modus Scripturæ sacræ, qui exprimit legis observantiam non interruptam, stabilem, firmam, *Maledictus, qui non permanet in sermonibus legis hujus, nec eos opere perficit.* Deuter. 27. v. 26. atque hæc est observantia, quæ requiritur in casu nostro, ut fias beatus. Hinc est, quod, cum dici audis: *Beati pauperes, beati mites &c.* id semper intelligatur hac conditione si non expressâ, saltem tacitâ: *Si permanerint in ea lege perfectâ Paupertatis, Mansuetudinis &c.* Alias certissimum est, te neque, si legem adeo perfectam etiam tibi desponderis, beatum fore, si deinde pœnitentia ductus paucis post diebus illam repudiare statuas. Ceterum quid putas? putas

Ooo oo

fortè

fortè Christum esse similem tot præceptoribus humanis, qui se credunt facti ab auditoribus suis æstimatos, quando advertunt eos cum excellentia percipisse lectiones, quas exceperunt, medicas, morales, canonicas, et si juxta eas agere non curent: secus omninò res habet, nisi opere exerceas lectiones Chri-

sti, perinde erit ac si fuisses penitus oblitus. imò longè deterius. ita enim quæ ultro voluisses oblivisci unde, quæ perire non exerceat, hic à S. Jacobo utcumque dicitur *Auditor obliuiscit* sed *Auditor obliuiscit factus*, quia non se habet ut simpliciter obliuiscat sed qui voluerit fieri obliuiscat.

VII.

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est Regnum cælorum, Mat. 5. v. 3.

1. **C**onsidera duplex genus Pauperum inveniri in hoc orbe terrarum. quidam sunt necessitate, alii electione pauperes. & quamvis utriusque sint apti consequi Regnum cælorum, ipsi tamen non sunt illi fortunati, quibus id à Domino tan firmiter promittitur hoc loco, sed sunt *Pauperes spiritu*. nam si spectes illos, qui mera necessitate sunt pauperes, quomodo possunt sibi deposcere hoc regnum titulo Paupertatis, quam equidem tolerant, sed admodum inviti? Et si spectes pauperes meræ electionis, quomodo etiam isti possunt sibi deposcere, qui equidem sponte facti sunt pauperes, sed ex fastu, ut illi antiqui Philosophi? Illis igitur tam disertè hic promittitur Regnum cælorum, qui sunt Pauperes non electione tantum, sed spiritu. Tales sunt in sensu maximè literali, qui secuti impulsu Spiritus sancti, qui ad hoc illos movit, amplexi sunt Paupertatem Evangelicam, quam Christus

consultavit, abdicacione plenè, præpà, perpetuà re cum suarum rerum. scio ad hanc beatitudinem etiam illis pertinere, qui, quamvis sint divites, parati forent, si possent, etiam ipsi bene pauperes pro Christo, quæ meram dicitur Franciscus Assisias, ad eorū sumi detraxerunt à divitiis, sed isti inveniunt in sensu factis remoto. Inveniunt ad martyrum carum, qui alio manissimos Barbaros profecti sunt, quando, ut apud hos Decium aliquos vel Diocletianum invenirent, sed non invenerunt. Isti namque non sunt verè Pauperes, & si spiritus sunt Pauperum, non sunt *Pauperes spiritu*, hoc est, effectus sunt Pauperes sed non effectus. Ipsi habent spiritum Paupertatis, nec hoc ipso habent etiam Paupertatem spiritus. Veram Paupertatem spiritus illi soli habent, qui pro JESU verè omnia reliquerunt, sine spe illa unquam recuperandi, & quin hoc curent, ut ad beatitudinem ipsi possint dicere cum Petro &